

RUDERSDAL
KOMMUNE

Rudersdal Kommunes Pårørendepolitik

2024

Forord

Pårørende - familie, venner og andre nære personer – spiller en betydningsfuld rolle i de fleste menneskers liv. Det gælder også, når en borger må have hjælp til at klare sin hverdag. Den støtte, omsorg og hjælp, som pårørende bidrager med, er uvurderlig.

I Rudersdal oplever vi pårørende som centrale samarbejdspartnere. De pårørende er en ressource, som vi anerkender og ønsker at tage vare på.

Vi vil gerne understøtte, at de pårørende trives, og vi vil skabe rammer for, at pårørende kan engagere og involvere sig i at skabe de bedste vilkår for deres nære. Derfor vil vi også styrke og udvikle samarbejdet med pårørende endnu mere.

Pårørendepolitikken skal være med til at skabe et værdifuldt fundament for vores samarbejde med pårørende og bidrage til en fælles forståelse af roller og forventninger mellem pårørende og medarbejdere i Rudersdal Kommune.

På vegne af kommunalbestyrelsen,

Ann Sofie Orth
Borgmester

Randi Mondorf
Formand for Social- og
Sundhedsudvalget

En involverende proces

Arbejdet med at udvikle pårørende-politikken blev påbegyndt i 2023, hvor Social- og Sundhedsudvalget tog initiativ til en involverende proces, hvor en bred skare af interessenter har fået mulighed for at bidrage med input. Processen har været lige så vigtig som resultatet, idet den har bidraget til at belyse de mange dilemmaer, der kan opstå i samarbejdet mellem pårørende og medarbejdere.

Der har været afholdt borger- og dialogmøder med pårørende, interesseorganisationer og patientforeninger, og der har været mulighed for at komme med input via en online platform. Både medarbejderrepræsentanter samt senior- og handicapråd har været inviteret til dialog med politikerne. Endelig har der også været afholdt forum-teater, som er en involverende teaterform, hvor medarbejdere og pårørende

sammen har konkretiseret pejlemærkerne i politikken med udgangspunkt i scener fra det virkelige liv.

Pårørendepolitikken er således baseret på en grundig og inddragende proces, som udgør et solidt udgangspunkt for det videre arbejde.

Hvem er pårørende?

Det er relationen til borgeren, der er afgørende for, hvem der er pårørende. Pårørende kan både være ægtefælle, samlever, søskende, forældre, voksne børn, en god ven, naboen eller en helt anden i borgerens netværk.

I Rudersdal forstår vi pårørende som:

En person, som borgeren har en gensidig relation og tillid til. Borgeren vælger selv sine pårørende, og den pårørende ønsker at blive inddraget i samarbejdet om den aktuelle livssituation, borgeren er i. Relationen varer så længe, begge parter ønsker det.

Pårørendepolitikken er afgrænset til at omfatte voksne over 18 år, da pårørende under 18 år samt pårørende til børn under 18 år, herunder forældre og værger, har andre rettigheder og pligter end andre pårørende.

I udviklingen af pårørendepolitikken har det været centralt, at borgeren selv vælger sine pårørende, og at pårørende selv vælger at være pårørende. Relationen mellem børn og forældre er ikke frivillig, da børn og deres forældre ikke kan fravælge den juridiske relation til hinanden.

Målgruppen for pårørendepolitikken er således særligt pårørende til borgere, som har tilknytning til ældre-, sundheds- og socialområdet i Rudersdal Kommune for eksempel på grund af aldersbetingede udfordringer, handicap, psykosociale vanskeligheder, misbrug eller sygdom.

I samarbejdet mellem borger, pårørende og medarbejdere er det den enkelte borgers ønsker og behov, der kommer først. Borgeren har ret til selvbestemmelse og bestemmer således, i hvilket omfang de pårørende skal inddrages. For borgere med handicap, sygdom eller andre vanskeligheder, som udfordrer kommunikation eller selvbestemmelse, har pårørende og medarbejdere et særligt ansvar for at varetage borgerens behov og interesser.

Vores vision

Visionen for pårørendepolitikken er at sikre rammen for det gode samarbejde mellem pårørende og kommunens medarbejdere:

I Rudersdal Kommune er samarbejdet mellem borgere, pårørende og medarbejdere tillidsbaseret og respektfuldt, således at pårørende bidrager med det de kan og vil.

Udgangspunktet for samarbejdet mellem de pårørende og kommunens ansatte er et gensidigt ønske om at støtte borgeren og styrke dennes trivsel. Samtidig er det vigtigt, at samarbejdet også bidrager til at understøtte de pårørendes trivsel og deres muligheder for at involvere sig.

Pårørende er en stor ressource men skal også anerkendes som en sårbar gruppe, der kan have brug for hjælp og støtte. Pårørende er ofte både følelsesmæssigt og praktisk involveret i borgerens liv og kan opleve et stort pres i forhold til denne rolle.

Det er afgørende, at der løbende er mulighed for forventningsafstemning, hvor pårørende og medarbejdere er tydelige om, hvad de kan forvente af hinanden i samarbejdet. De pårørende kan ofte selv være i en svær livssituation, og det er vigtigt, at der tages hensyn hertil.

De pårørende skal opleve at få den nødvendige information om, hvilken rådgivning og støtte Rudersdal kan tilbyde. Og vi skal også være med til at vise vejen til de mange tilbud om støtte og fællesskaber, som bl.a. kan findes i civilsamfundet og foreningslivet, herunder de lokale patient- og pårørendeforeninger.

For nogle pårørende er det helt tydeligt hvilke medarbejdere, de skal samarbejde med, mens det for andre pårørende, hvor borgeren ikke har tilknytning til et specifikt tilbud, kan være mere komplekst at navigere i samarbejdet og i kontakten til kommunen som helhed. Rudersdal vil understøtte rammer, som gør det let for de pårørende at blive guidet til det rette sted og tilbud.

Pejlemærker for det gode samarbejde

Samarbejdet mellem pårørende og medarbejdere i Rudersdal er karakteriseret ved:

→ **Kommunikation og information**

Der er struktureret og løbende gensidig kommunikation med aktuel information, der er let tilgængelig. Det gode samarbejde bygger på en god forventningsafstemning og tydelig rolleafklaring. Vi inviterer løbende til dialog om vores forskellige roller og opgaver i samarbejdet med henblik på at opnå fælles forståelse for, hvordan vi sammen bedst støtter borgeren. Vi skaber desuden rammer, som sikrer, at pårørende oplever, at de guides til rette sted og får relevant vejledning.

→ **Tillid og respekt**

Der er gensidig tillid til de roller, som såvel borger som pårørende og medarbejdere har, og respekt for de vanskeligheder, som disse roller kan indebære i samarbejdet. Når borgeren ønsker det, inkluderer vi de pårørende som en ligeværdig samarbejdspartner, der har indgående indsigt og viden om borgeren og dennes livshistorie. Vi er nysgerrige på hinandens perspektiver. De pårørende skal opleve, at der er opmærksomhed på og skabes rum for støtte og forståelse for deres situation. Samtidig har vi et særligt fokus på at sikre arbejdsmiljøet for medarbejderne, når samarbejdet indimellem bliver svært. Der stilles høje følelsesmæssige krav til medarbejderne, og vi skal sammen forebygge grænseoverskridende situationer og konflikter.

→ **Fleksibilitet og sammenhæng**

Vi bringer de pårørendes unikke indsigt i spil sammen med de ansattes faglige viden for at sikre kontinuitet og den røde tråd i borgerens liv. Der er en særlig opmærksomhed på behovet for fleksibilitet og sammenhæng i samarbejdet, da livssituationerne for både borgere og pårørende vil ændre sig over tid. Vi har øje for, at overskud og ressourcer hos pårørende vil variere over tid, og vi er opmærksomme på at tilpasse forventningerne.

Fra ord til handling

Pårørendepolitikken danner den overordnede ramme og giver pejlemærker for samarbejdet mellem pårørende, borgere og medarbejdere i Rudersdal. Det er intentionen, at politikken giver inspiration og lyst til, at vi sammen videreudvikler og styrker samarbejdet.

Politikken er dermed også et oplæg til videre drøftelser og lokal udmøntning. Det er de enkelte forvaltningsområder og centre, der har ansvaret for denne udmøntning af politikken indhold.

Tværgående strategi

Der udarbejdes en faglig strategi for pårørendesamarbejdet på tværs af de relevante forvaltningsområder og centre. Strategien skal forholde sig til tværgående temaer og vil have særligt fokus på at sætte den faglige retning for det bedste samspil mellem pårørende og medarbejdere i hverdagen. Strategien vil bl.a. fokusere på at skabe

rammer for læring og understøtte kompetencer hos medarbejderne, som styrker dem i mødet og kommunikationen med pårørende – særligt også når samarbejdet er udfordrende. Medarbejdere og ledere skal klædes på til at håndtere konflikter og situationer, som kan være grænseoverskridende.

Lokale planer

Udover den tværgående strategi udarbejder de enkelte centre årlige planer for lokal udmøntning af politikken indhold. Planerne skal forholde sig til, hvordan pårørendepolitikken tre pejlemærker udmøntes i konkrete tiltag og aktiviteter, som er tilpasset det enkelte sted. I dette arbejde er det centralt, at både borgere, pårørende og medarbejdere inddrages aktivt.

Planerne skal desuden beskrive følgende fokuspunkter for den enkelte enhed og opdateres årligt:

- Lokal organisering af pårørendesamarbejdet
- Plan for løbende kommunikation til og med pårørende
- Plan for hvordan medarbejderne understøttes i at håndtere dilemmaer og situationer, hvor pårørendesamarbejdet bliver konfliktfyldt.
- Hvor de pårørende kan henvende sig, hvis de ikke føler sig hørt.

RUDERSDAL
KOMMUNE

www.rudersdal.dk | 46 11 00 00